UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

# Universitätsbibliothek Paderborn

## Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue] docto eos digne legenti. predicanti. aut ...

**Nicolaus <de Plove>**

**Argentine, 22. XI. 1494 - 1495**

D[omi]nica vicesima p[ri]ma post trinitatis.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-31214**

Visual Library

piat. Hic ſapiēs eēt xpian⁹ ſi p tunica cari
tatꝫ pmij etni oponeret bōa tpalia ꝛ ea ad
opa miſcdie dare t. Sic fecit Jonathas. j.
Reg. xviij. Expoliauit ſe Jonathas tuni/
ca q̄ indut⁹ erat ꝛ dedit eam Dauid. Sic
Martin⁹ exuit ſe clamide et dedit eā xpo.
Alij āt iſtā tunicā tāq̄ alienā induerūt. vt il
li q̄ in alienis bonis ꝛ meritꝫ ꝯfidūt. ſꝫ ſoli
nihil faciūt. ꝛ hij induūt veſte pegria. Con
tra q̄s dn̄s dic̄ Sophonie. j. Viſitabo ſu/
per oēs q̄ induti ſūt veſte pegria. Alij autē
q̄d pei⁹ eſt ſcindūt iſtā veſtē. vt heretici ſciſma
tici. De q̄bꝫ ꝯq̄rit dn̄s in ps. Diuiſerūt ſibi
veſtimēta mea. Et hij ſunt peiores iudeis
crucifixoribꝫ xpi. q̄ nō ſciderūt veſtē xpi. ſꝫ
ſortē miſerūt ſup eā. vt dr̄ Joh. xix. Alij q̄d
peſſimū eſt oīno eā amittūt ꝓpter vanā glo
riā ꝛ d ea ſe ſponte ſpoliare pmittūt. vt illi
q̄ faciūt opa bona vt videant ab hoībꝫ. De
q̄bꝫ dicit Greg. Depdari deſiderat q̄ aurū
publice in via portat. Nō eñ eſt ꝯgruū in
bona ꝛ deaurata veſte in via publica inter
latrones pcedere. ſed int⁹ in domo. Quia.
Oīs gl̄a filie regꝫ ab int⁹ i fimbrijs aureis
Ab int⁹. i. in ꝯſcīa. ſm̄ Inno. Iuxta illud. ij
Cor. j. Gl̄a nr̄a hec teſtioniū ꝯſcīe nr̄e. Et
d talibꝫ ꝯq̄rit xps i ps. xxj. dicēs. Diuiſerūt
ſibi veſtimēta mea ꝛ ſup veſtē. ꝛc. Notāter
dicit ſibi. i. nō ad vtilitatē meā ſꝫ gl̄am ſuā
ꝛ vanā leticiā. veſtimēta mea. i. ꝟtutes me/
as. De q̄bꝫ ad Col. iij. Induite vos ſic̄ ele/
cti dei viſcera miſcdie ꝛc. Et q̄ ſic p vanā
gl̄am amittant bona hoīs figuratū fuit. iiij
Reg. xx. vbi Ezechias nūcijs regꝫ Babilo
nie oñdit oīa q̄ erāt in domo ſua. Et venit
Iſaias ad eū dicēs. Quid viderūt iſti in do
mo tua. Et rn̄dit. Oīa q̄ ſūt in domo mea
viderūt. ꝛ nihil ē q̄d nō mōſtrauerim eis in
theſauris meis. Et ſtatim ei Iſaias dixit.
Audi ſermonē dn̄i. Ecce dies veniēt ꝛ au/
ferent oīa q̄ ſunt in domo tua i babilonē.
nō remanebit q̄cq̄ ait dn̄s. Per nuncios
Nabuchodonoſor ſignificant ſuggeſtōes
dyaboli vel ipi demōes ſuggerētes vanā
gl̄am. q̄bꝫ tn̄ cū oñdūt bona opa. oīa diripi
unt p eos. Et ſic mittētes ſortē. ſup eandē
rem ſinguli ſinglas ꝛ diuerſas ſortes po/
nūt. ita ſinguli demōes diuerſas tēptatio
nes mittūt ſup veſtē nr̄am vt auferāt eam.
Hec oīa Innoc. Sꝫ nos nō ſic frēs kmi.
ſꝫ potius veſtē iſtā caute ſeruem⁹. ſoli do p
eā placere curātes. Quaten⁹ ſic pveſte hu/
iuſmodi gr̄e mereamur indui ſtola et veſte
gl̄e. Quod nobis pſtare dignet pr̄ ꝛ filius
ꝛ ſpūſſanct⁹. Amen.

Dn̄ica viceſima pma poſt trinitatis.

Sermo. CXXIIII.

# Erat quidam re

gulus cui⁹ filius infirmabatur ca
pharnaū. Joh. iiij. Quāuis oīpo
tēs de⁹ magnā ſue bonitatꝫ grāꝫ oñdit ho
minibꝫ in dando ꝛ multiplicādo eis bona
tpalia q̄ oībꝫ etiā mal' ꝛ bonis indifferēter
cōicat. vt dr̄ Math. v. vbi dr̄. Pluit ſup iu/
ſtos ꝛ iniuſtos. ꝛ facit ſolē ſuū oriri ſup bo
nos et malos. In h̄ tn̄ excellentē ꝛ abūdā/
tē copiā ſue bonitatꝫ manifeſtat q̄ etiā ma
la corpalia hoī in pfectū ſalutꝫ ordinat ꝛ di
ſponit. Vn̄ dicit Gre. ſup illud Job. Bea/
tus hō q̄ corripit a deo. q̄ de⁹ aliq̄n pcutit
in corpe vt mentē ſanet. Et glo. ordi. ſuper
illō. j. Pe. iiij. Temp⁹ eſt vt iudiciū a domo
di incipiat. dicit. Nūc vnuſq̄ſq̄ hō aut exer
cet ad purgatōem aut mouet ad ꝯuerſio/
nē. Iſtud patuit h̄ in reg'lo iſto. cui⁹ fili⁹ in/
firmabat deo ordināte ad h̄ vt p hāc infir/
mitatē ipē regulus ꝯuerteret ad xpi fidem.
Vn̄ q̄ iſtud eſt multū mirabile. eccl'ia ſctā
recolit iſtius filij infirmitatē tam notabi/
liter. cum dicit. Erat q̄dā regulus cuius fi
lius infirmabat. vt dicit euangelium.

Erat q̄dā regulus cui⁹ fili⁹ infirmabat
Capharnaū. Hic cū audiſſet ꝛc. In quibꝫ
ꝟbis tria tangunt. Primo nanq̄ deſcribit
pſona pn̄s. ſcꝫ reguli petētis curatōem. cū
dr̄. Erat q̄dā regul⁹. Scdo ſubdit pſona
filij patientꝫ moleſtiā. cū dr̄. Cui⁹ fili⁹ infir/
mabat. Tertio ſubiūgit deſcptio loci cōti/
nētis infirmi afflictionē. cum dicitur. Ca/
pharnaum.

Dixi primo q̄ i ꝟ. p. deſcribit
pmo pſona pn̄s
ſcꝫ reguli petētꝫ curatōꝫ. cū dr̄. Erat q̄dam
regul⁹. Et q̄ in reg'lo iſto ſignificat oīs hō
moraliter q̄ poſtq̄ amittit dominiū rōis
ſup ſenſualitatē nō meret dici rex ſꝫ rgul⁹.
ymo q̄diu ē in ſtatu vite pn̄tꝫ nō pt dici ve/
rus rex ſꝫ regul⁹. Pro q̄ ſciendū q̄ licet hō
habeat tot⁹ mūdi diuitias ſic̄ habuit ma/
gnus Alexander. adhuc nō pt dici ver⁹ rex
ſꝫ poti⁹ paruus regul⁹. Et h̄ ex tribꝫ cauſis
Primo ꝓpter bonoꝝ ꝛ diuitiaꝝ diminutōꝫ
ꝛ inſufficientiā. Scdo ꝓpt tpis breuitatē ꝛ

breuē ſubſiſtentiā. Tertio ꝓpter ſolicitudi/
nis anxietatē ꝫ laboꝝ ſuſtinentiā. De prio
pꝫ ꝙ nullꝰ pt dici verꝰ rex aut dñs i hac vi/
ta ꝓpter bonoꝝ diminutionē ꝫ inſufficiētiā
Omia em̄ q̄cū q̄ ſūt i mūdo nō pñt hoiem
ſufficiēter ꝫ pfecte ſatiare. Nā ſic dic Ber.
in li. de diligēdo deū. c. iij. Omi vtēti rōne
naṫalr ineſt p ſua eſtimatōe atꝫ intētiōe ap
petere potioꝛa. ꝫ nulla eē re ꝯtentū. Et exē/
plificat ibidē dicēs. Nā q̄ hꝫ vxoꝛē ſpecio/
ſam petulāti oculo reſpicit pulcrioꝛē. Et q̄
veſte p̄cioſa indutꝰ eſt ſpecioſioꝛē ꝫ affectat
Et poſſidēs mltas diuitias inuidet ditio
ri. Et ſubdit. vides iā multos p̄diis ꝫ poſ/
ſeſſionibꝫ ampliatos adhuc tn̄ indigentes
agꝛꝫ agro copulare atꝫ i infinitū dilata/
re termios ſuos. Et ex h̄ ipe ꝯcludit ꝙ ex/
treme demēcie eſt ea ſp appete q̄ nūq̄ nō di
co ſatiāt. ſꝫ nec tēpant appetitū. dū q̄cq̄d ta
liū habuerꝫ nihilominꝰ nō hita ꝯcupiſcas
Hec ille. Pꝫ ḡ ꝙ cū hō nō pt hēe ſufficiētiā
nec pfectā ſatietatē i iſtꝫ bonis merito n̄ pt
dici rex ſꝫ regulꝰ Iſta em̄ oia q̄ ſūt i mūdo
reſpectu celeſtiū videt̄ q̄i nihil. vel q̄i paruꝰ
p̄ucꝰ. vn̄ dic ꝓpha. Aſpexi terrā ꝫ ecce erat
vacua ꝫ nihil Iere. iiij. ꝫ Gen̄. j. Terra erat
īanis ꝫ vacua. Sap. v. Trāſiert oia velud
vmbꝛa. Refert Seneca epl̄a. xciij. ꝙ Alexā
der didicit geometriā vt ſciret q̄ꝫ mag̃ foret
terra cui ipabat. Lūq̄ artificioſe fuiſſꝫ ele/
uatꝰ i aera. ſubleuatꝰ vidit terrā q̄i vnꝰ pun
cti reſpectu celi. ꝫ ſtati ꝯfuſus itra ſe r̄puta
uit ſe infelicē. ꝫ ꝙ falſū nomē gereret. ſ. vo/
cādo ſe magnū alexādrū. Quis igr magnꝰ
dici pt i pugillo Lū ḡ regꝫ ē hēe oia ad abū
dantiā. pꝫ ꝙ hō nō pt dici rex verꝰ i iſtꝫ tpa
libꝫ q̄ nō pt hēe etiā ad ſufficientiā. eo ꝙ q̄n
tūcū q̄ magne ſint diuitie magne volupta
tes nihilominꝰ nō ſatiāt aiāꝫ ſꝫ ſiti ꝯtinuā
accēdūt Io. iiij. Qui biberit ex hac aq̄ ſiti/
et iteꝝ. Et Eccs. v. Auarꝰ n̄ iplebit̄ pecūia
Et eiuſdē. vj. Aia eiꝰ nō iplebit̄ bonis. Et
ſic pꝫ qꝛ hō nō pt dici verꝰ rex i hac vita. cū
nō poſſit hēe ſufficiētiā p ſua necītate. et p
ꝯñs dicēdus ē mēdicꝰ ꝫ paup. Vn̄ apoc. iij.
Eſtimāti ſe talē veꝝ regē dr̄. Dicꝫ qꝛ diues
ſū ꝫ nullꝰ egeo. ꝫ neſcis qꝛ miſer es ꝫ cecꝰ ꝫ
nudus. Hoc bn̄ pōderauit Dauid q̄ q̄uis
eēt rex ditiſſimus. tn̄ videns oīa iſta eſſe
quaſi nulla. de ſe dixit. Ego aūt mēdicꝰ ſū
et paup. Et ſic patet de pmo. B
De ſcdo q̄ñ nēo dꝫ dici verꝰ rex aut dñs
in hac vita ꝓpt tpis breuitatē ꝫ breuē ſubſi
ſtentiā. Nā eſto ꝙ hō habeat oīa mūdi de
lectabilia q̄ deſiderat aīa ſua nihilominꝰ in
his ſubſiſtere n̄ pt. vn̄ potiꝰ ē pegrinꝰ ꝫ aduc
na q̄ꝫ rex in h̄ mūdo. iuxta illō Eccī. x. Dis
potētatꝰ breuis vita. Refert Valeriꝰ in li.
vltimo. et Iero. in epl̄a. cxv. ꝙ Xerſes rex
Perſaꝝ aſpiciens multitudinē milicie ſue
fleuiſſe dr̄. eo ꝙ poſt breue tps eā amittere
deberet. ꝫ nullus d̄ ſuis r̄maneret. Quō ḡ
rex dici pt q̄s cui q̄i ad vnꝰ hoꝛe ſpaciū oia
iſta ꝯceſſa ſūt. Coꝛpa em̄ nr̄a i q̄bꝫ hitamꝰ
nō ſūt niſi q̄dā tabernacl̄a militātium aut
ſtabula viatoꝝ. vt dicit Ber. ſup canti. ſer.
xxvij. Qualis ḡ ē rex in tabernaculo aut in
ſtabulo. certe nullus. Vn̄ Augꝰ. ſuper pſ.
xxxvj. exponēs illud. Adhuc puſillū et nō
erit petōꝛ. vocat iſtā aurā matutinā. Et Ia
cobꝫ i Canonica ſua vocat eam vapoꝛē ad
modicū apparentē. Et hec ſic ē. Nā videꝰ q̄n
q̄ꝫ ꝙ aura matutīa ſit mltū ſerena. et appa/
ret hoi ꝙ ſic duraret tota die. ſed oꝛto ſole
ſtatim mutat̄ ꝫ diſparet i nichilū. Sic vita
hois apparet ꝙ deberet durare lōgo tpe. et
tn̄ cū nō ſperat moꝛit̄. Iob. xxj. In puncto
ad inferna deſcendūt Et iō ꝓpha nihil aliō
vocat eā niſi vanitatē ꝫ mēdaciū dicēs. pſ
iiij. Vt q̄d diligitꝫ va. ꝫ q̄ri. menda. Expōit
Inno. q̄rtꝰ. i. tpalia q̄ dicūt̄ mendaciū mltꝫ
rōnibꝫ. Primo qꝛ ꝓmittūt ſecuritatē ꝫ ſol/
uūt timoꝛē Iob. xv. Sonitꝰ terroꝝ ſemp
in auribꝫ illiꝰ ꝫ cū pax ſit ille ſp inſidias ſu/
ſpicat̄. Pſ. Poſuiſti firmamentū eiꝰ foꝛmi
dinē. Vn̄ Seneca dicit. Videt pauperē ꝫ
ſuſpicat̄ furē. videt diuitē ꝫ eſtimat p̄donē.
Scdo qꝛ ꝓmittūt ſacietatē ꝫ ſoluūt eſuriē
Iuxta illō poete. Quo plus potant̄ plus
ſitiūtur aque. Tertio qꝛ ꝓmittūt delectati
onē ꝫ dāt punctōeꝫ. Vn̄ dñs vocat eas ſpi
nas. Lu. viij. et Math. xiij. Quarto ꝓmit
tūt honoꝛem ꝫ ſoluūt obpꝛobꝛiū. Pſ. Ob
pꝛobꝛiū abundantibꝫ ꝫ deſpectio ſupbis.
Et ſic patet ſecundum. C
De tertio q̄ñ nēo pt dici veraciter dñs ꝫ
rex in hac vita ꝓpter ſolicitudīs anxietatē ꝫ
laboꝝ ſuſtinentiā. Sp em̄ diuites ſunt in
ꝯtinua ſollicitudine Math. vj. Ne ſolliciti
ſitꝫ. Solliciti em̄ ſūt in ꝯtinuo laboꝛe q̄ñ
ꝓuideāt familie mlte de neceſſarijs. Quia
Eccs. v. dr̄. Vbi multe ſūt opes. multi ꝫ q̄
comedūt eas. Vn̄ freq̄nter ſeruꝰ doꝛmit. ꝫ
dñs cogitat q̄d cras comedat cū ſeruo Et

in h̄ dicit Seneca q̄ dn̄s tal' mior ē q̄ƺ fu⁹
Eo q̄ dicit Aug⁹. li. xix. d̄ ci. dei. c. xxj. Qui
īmpant ſeruiūt eis q̄b⁹ videnť impare. Et
certe ſic eſt. Dn̄i em̄ portāt onera ſubdito/
rū poti⁹ q̄ƺ ſubditi dn̄oꝝ. Un̄ Gre. exponeſ
illud Job. xxvj. Ecce gigantes gemūt ſub
aq̄s. li. xvij. Moral. dicit. Qui elatum ho
norē in hac vita aſſequi cupiūt ſub ponde
rib⁹ ꝑploꝝ gemūt. Nam q̄nto q̄s altius eri
gitur. tanto plus curis grauiorib⁹ onerať.
ipſiſq̄ƺ plus mente et cogitatōe ſupponitur
q̄b⁹ ſupraponiť dignitate. Propť has mo
leſtias ſollicitudines ꝛ labores multi etiā
gentiles refutabāt honores regales. Un̄
refert Valeri⁹ li. vij. c. v. de quodā q̄ cū de/
buiſſet coronari in regē aſpiciēs coronam
dicit O pannū nobilē magƺ q̄ƺ felicē. quē ſi
q̄s conſideraret q̄ntis ſollicitudinib⁹ ſit re
ſperſus nec humi q̄dē eū iacentē tolle' vel/
let. Legitur etiā de q̄dā rege conoto q̄ fuit
rex dacie āglie et norwagie. q̄ poſtq̄ƺ poſu
it ſedē ſuā in littore marƺ ꝛ ait. Mare non
trāſeas nec aſcendas terrā nec mēbra nec
veſtes dominatoris tui madefacias. Sƺ
tñ nihilominu⁹ mare aſcendit. Quo facto
iſte reſiliēs ait. Sciāt oēs habitatores ter
re vanā ꝛ friuolā regƺ eſſe potentiā nec re/
gƺ quēpiā nomē dignū hr̄e. ꝑter eū cui⁹ nu
tui celū mare et terra obediūt. et nunq̄ƺ po
ſtea coronā aureā impoſuit capiti. ſed eam
ſup imaginē imponi fecit crucifixi in lau/
dem regis eterni. Ex his patet ꝑma pars
noſtri ſermonis que indicat defectum hu
mane dominatōis.

D

Dixi ſecundo q̄ in ẏ. ꝑ. de/
ſcribiť pſo/
na filij patiētis moleſtiam corpalem. cū dr
Cuius filius infirmabať. Bona fuit iſta i
firmitas ex q̄ ꝑuenit pr̄is ꝛ filij conuerſio.
Ad h̄ g̊ filius infirmabať in corpe. vt cum
pr̄e ſanareť in aīa ſic dicit finis euāgelij.
Et q̄ pƺ q̄ infirmitas corpal' vtilis eſt in/
terdū hoī ad ꝯuerſionē. ꝛ fit ſepi⁹ occaſio
citius ꝯuertendi ad deū. iuxta illud ps̄. xv
Multiplicate ſunt infirmitates eoꝝ ꝛ po/
ſtea accelerauerť. Un̄ Gre. Mala q̄ nos h̄
pmūt ad deū ire cōpellūt. Et iteꝝ ps̄. Im/
ple facies eoꝝ ignominia. ꝛ quererēt nomen
tuū dn̄e. Iſtō pƺ Lu. xiiij. vbi ceci claudi et
debiles cōpulſi ſunt venire ad cenam dn̄i.
Sani āt ſe excuſauerť. Unde Hugo. expo
nēs h̄ ꝟbū. poſtea accelerauerť. dicit. quia

hmōi tribulatōes ꝛ paupꝑtates ſunt q̄i cō/
pendiū citius veniendi ad deū. Circa q̄d
ſciendū q̄ īfirmitates corpales vtiles ſunt
1 ad q̄tuor. Primo ad purgandū culpabilē
vitam. Multa em̄ mala cōmittit hō corpe
ſimul ꝛ aīa. ſed q2 aīa ſtatim vt exit d̄ corpe
penā patiť ꝑ pctō. aut ī inferno. aut ī pur/
gatorio. Corp⁹ aūt iacēs in ſepulcro nihil
patiť niſi corruptōē. penā aūt ſenſus nul
lā vſq̄ƺ ad generalē reſurrectōē. Un̄ ſtaret
q̄nq̄ƺ q̄ aīa ſoluto debito in purgatorio
euolaret in celū. corpus aūt in reſurrectōe
generali ſurgeret ad gaudiū. nullo penali
debito ſoluto. idō deus ex iuſticia punit h̄
corp⁹. moleſtijs. infirmitatib⁹. laborib⁹. ad/
uerſitatib⁹. aīaƺ āt in purgatorio. vt vtrūq̄ƺ
luat penas ſicut vtrumq̄ƺ habuit delicias.
Un̄ Petr⁹ rauaneñ. in q̄dā ep̄la. Idō te for/
ſitan tꝑaliter punit de⁹ vt etne mortis ar/
dores pena tꝑalis redimat. In edificatōe
em̄ tēpli Salomōis lapides ꝑus malleis
tundebanť. ne in illoꝝ poſitiōe ſon⁹ mallei
audireť. nec in horreo dn̄i reponiť granuƺ
donec flagell' ꝛ triturantiū pedib⁹ fuerit ex
2 cuſſū. Hec Petr⁹ rauaneñ. Scd̄o tales i/
firmitates corpales ſunt vtiles ad ꝯfiten/
dū ꝓpriā culpā. Un̄ facit nobiſcuƺ de⁹ ſicut
dn̄s cū ſeruo quē ſcit eſſe ſceleratū. Depre/
hēdit eū in carcerē. ꝛ tamdiu tenet euƺ do/
nec ꝯfiteať furtum ꝯ ſe et ꝯ alios cōplices.
Caro nr̄a ē ſic fur. q2 furať ꝓhibita. ſic cua
pomū. Socij eius ſunt ſenſus nr̄i q̄ adiu/
uāt corp⁹ ad ſpoliandū aīaƺ. ſƺ iſtū furē do
min⁹ capit ꝛ incarcerat. ꝛ ponit q̄i fureƺ ad
q̄ſtiōes ꝛ torſiones. q̄n immittit ſibi fortes
febres vel guttaƺ vel paliſim. ꝛ tādiu tenet
eū in infirmitate donec ꝯfiteať pctā ſua cō
tra ſe et ꝯ ſenſus ſuos q̄b⁹ peccauit. Un̄ vi
dem⁹ q̄ illi q̄ ſunt ſani vix ꝯfitenť in anno.
q̄ tñ poſtq̄ƺ infirmanť ſtatim mittūt ꝑ ꝯfeſ/
ſore. Unde ps̄. Cū occideret eos q̄rebant
eū ꝛ reuertebanť. ꝛ diluculo veniebāt ad eū.
3 Tertio vtiles ſunt infirmitates corpales
ad ꝯſeruandū grāƺ diuinaƺ. Un̄ apoſtol⁹
vt melius ꝯſeruaret reuelatōes ſibi in ter/
tio celo factas. et bōa alia gratuita. paſſus
eſt ſtimulum. Qd̄ exponēs quedam gloſa
ſatis notabil' dicit. q̄ paſſus eſt dolorē ca/
pitis. licet alij dicūt temptatōem carnis vt
dr. ij. Coꝝ. xij. Cū infirmor tunc fortior ſū
ꝛ potēs. Unde dicit. ij. Coꝝ. xij. Libenter
gloriabor in infirmitatib⁹ meis. vt inhitet

in me ỽtus xpi. Ac ſi dicat apte. libẽter do/
lore corpali affligar vt firmũ vas ad cõſer/
uandũ gr̃az dei effici merear. Eſt em̃ infir
mitas corpis q̃ſi ciſte p̃cioſe cõcathenatio.
Quanto em̃ ciſta eſt fortioribꝫ cathenis al
ligata. ⁊ q̃nto pluribꝫ ſeris ferreis ẽ clauſa
tanto eſt aptior ad ꝯſeruandũ p̃cioſũ theſ/
aurꝫ q̃ intrinſecꝰ eſt recõditꝰ. Sic q̃n̄ corpꝰ
vinculat̃ infirmitate exteriori tũc ẽ aptius
ad cõſeruandũ ỽtutes aĩe. q̃ ſunt theſaurꝰ
abſcõditꝰ in agro Math. xiij. Sunt ḡ illa
vincula gratãter ſuſtinẽda q̃n̄ deꝰ ea imit/
tit. ſic ꝯſulit Salomon Eccĩ. vj. Subice
humerꝫ tuũ ⁊ porta illã. ⁊ ne accidierꝭ i vin
culis eius. Et ſeq̃t. Vincula eiꝰ alligatura
ſalutarꝭ. Et his infero duo. Primo q̧ ni/
hil ſic rep̃mit in nob̄ elatõis ſupbiã ſicut ĩ
firmitas corpis. Iſtõ p3 p illõ Job Sagit
te dñi in me ſunt. q̃z indignatio ebibit ſpi
ritũ meũ. Dicit interlinearꝭ Spm̃ elatõis
Et Jeronimꝰ ibidẽ dicit. Sagitte domini
ebibũt ſpm̃ cũ ſupne animaduerſiões me
tem ab elatõe cõpeſcũt. Vñ Job optabat
talibꝫ doloribꝫ affligi dicẽs. Hec mihi con
ſolatio ſit vt affligens me dolore non pcat.
Vbi dicit Gre. Cum dolor nos pcutit ela
tio mentis ſucciſa cadit. Scdo infero ex h̄
q̧ ſignũ gr̃e diuĩe ad hoĩez eſt afflictio ĩfir
mitatꝭ corpal' vt cõmuniter. Vñ dic̃ aplſ
Libenter gloriabor in infirmitatibꝫ meis
vt inhabitet ĩ me xtꝰ xpi. Et ex h̄ ꝯſequen/
ter ſeq̃t q̧ talis afflictio eſt ſignũ ſalutꝭ fu/
ture. Nam deꝰ q̃s ſaluat eternal'r tpalit' pu
nit. Vñ dicit Gre. vbi ſ. Quibuſdã h̄ pcit
vt in eternũ feriat. Feriat ḡ nõ pcens. q̃d ẽ
mihi ꝯſolatio. Et Jeronimꝰ ſup Job tra/
ctans eandẽ ſniaz dicit ibidẽ. Hic q̃buſdã
pcit vt i eternũ feriat. ⁊ nõ pcendo ĩ eternũ
ſaluet. Et ſubdit ad ꝓpoſitũ. Ex afflictione
em̃ ꝯſolor. q̃z ad ſpem ſalutꝭ ex vulnere cer
tus reddor. Ecce notabilis ſpes ſalutꝭ Et
ex h̄ iam apparet ecõtrario q̧ q̃ ſũt h̄ excep/
ti a dolore excipiẽt in futuro a ſalute. Nã
dicit Jeronimꝰ ſup illud Job. vj. Nec for/
titudo mea fortitudo ẽ lapidũ. Reprobo/
rũ mens q̃z ſola p̃ñtia diligit. plerũq̧ alie/
na tanto exiſtit a ỽbere q̃nto poſt extranea
manet ab hedirate. Et h̄ p3 q̧ multũ deb3
timere hõ in ꝯtinua ſanitate. q̃ q̃ñq̧ ẽ occa
ſio multoꝝ vicioꝝ. Vñ dicit Hieronimus
q̧ electi ꝯſiderãtes q̃z nulla aduerſa patiũ
tur in formidinis pauore tabeſcunt. Nec

q Jeronimꝰ. Quarto infirmitates corpales
vtiles ſunt ad hoſtis nr̃i debilitationem.
Hoſtis noſter domeſticꝰ cũ quo eſt ꝯtinua
pugna ⁊ rara victoria eſt caro nr̃a. que con
tinue ꝯcupiſcit aduerſus ſpm̃. Gal. v. Vñ
ſi fuerit infirmata doloribꝫ multũ debilita
tur vt nõ ꝯcupiſcat ꝯ aĩaz ſed potiꝰ vt obe
diat aĩe. ſicut ſeruꝰ vapulatꝰ a dño. Unde
Eccĩ. xxxj. dr̃. Infirmitas grauis ſobriam
facit animã. Et Berñ. tractans illud apl'i.
Cum infirmor tũc fortior ſuz. dicit Quid
miruz ſi fortior efficeris hoſte debilitato.
niſi forte inſaniſſimũ amicũ dicã q̃ nõ ceſ/
ſat concupiſcere aduerſus ſpm̃. Hec ille.
r Quinto tales infirmitates vtiles ſunt ad
querendũ velocius regni celeſtis ꝯſolatio
nes. Unde deus facit homini ſic mr̃. pue/
ro quẽ ablactando acu compũgit in os vt
reſipiſcat ⁊ ceſſet a lacte. Unde Auguſtinꝰ
in li. ꝯfeſ. de ſe dicit Exceſſi oĩa precepta
tua. nec euaſi flagella tua. Et ſeq̃t. Nam tu
ſemp aderas ſeuiens miſericorditer ⁊ ama
riſſimis aſpergens offenſionibꝫ oĩs illi/
citas iocũditates meas vt in te q̃rerã ſine
offenſione iocundari. Et ſic dicit Gregoriꝰ
Mala q̃ nos h̄ p̃mũt ad deũ ire compel/
lũt. Hec ille. Iſtud patet in iſto regulo q̃
deũ quẽ nõ curauit in ſanitate queſiuit ĩ fi/
lij infirmitate.

C Dixi tertio q̧ in verbis p̄miſ/
ſis ponitur deſcri
ptio loci ꝯtinentis infirmi afflictõem. cum
dr̃. Capharnaũ. Dicit aũt Jeronimus in
ſuis interp̃tationibꝫ q̧ capharnaũ interp̃/
tatur villa vel ciuitas pinguedinis vel cõ/
ſolationis. Et ſignificat delicias conſolati
ones et voluptates ſeculi. q̃bꝫ hoĩes infir/
mant̃ ſp̃ũaliter in aĩa. vt dicit apoſtolus. j.
Thimo. v. Vidua. i. quelibet aĩa ĩ delicijs
huius mundi. q̃ ſunt aque ſubmergentes
animã. ſcḋm Horã. mortua eſt vita gr̃e ĩ aĩa
q̃uis viuat vita nature in corpe. cuius ſe/
pulchrꝫ eſt corpus delicijs vacans. Roma
noꝝ. viij. Si ſcḋm carnẽ vixeritis morie mĩ.
Sed circa hec aduertendũ q̧ mũdus iſte
congrue ſignificat̃ p Capharnaũ ciuitatez
Eſt em̃ mundus ad inſtar ciuitatis valde
ſolacioſe. Unde tres ſunt ciuitates. ſcilicꝫ
ſuperior. media. et infima. Quarũ media ẽ
mũdus. Supior in qua ſunt omino boni
de qua dr̃ in ps. Fundamẽta eius in mõ/
tibꝫ ſanctꝭ. Iſa. xxxiij. Oculi tui videbunt

Iheruſalē habitationē opulentā. taberna
culū q̄d nequaq̄ tranſferri poterit. Notan
ter dicit ꝙ hꝫ fundamenta hec ciuitas in
montibꝫ. et ideo eſt immobil' ad ſignifican
dū ꝙ nr̄a ciuitas hꝰ mūdi nō hꝫ fundamē/
ta. ⁊ iō nō eſt ſtabilis. Hebre. xiij. Nō hēmꝰ
hic manentē ciuitatē. Illa ḡ ciuitas ē om̄i cō
ſolatōe plena. Ps. Glorioſa dicta ſūt de te
ciuitas dei. Eſt em̄ māſio in ea amena. q̄a
fluminis impetꝰ letificat ciuitatē dei. Eſt de/
ſiderāda. q2 Apoca. xxj. dr̄. Ipſa ciuitas au
rū mundū. Eſt leta. q̄a Sic letantiū oim̄
noſtrū habitatio eſt in te. Eſt fertiliter ꝑfe
cta. q2 edificat' vt ciuitas. Eſt iocūda ꝑpe/
tuo. Ps. Sic audiuimꝰ ſic vidimꝰ in ciuita
te dei nr̄i. Ps. Magnꝰ dn̄s ⁊ laudabil' ni/
mis in ciuitate dei noſtri in monte ſancto
eius. Alia eſt ciuitas infima in q̄ habitant
om̄ino mali. ⁊ eſt infernꝰ. Nau. iij. dr̄. Ve ci
uitas ſanguinū. vniuerſa mendacij dilace
ratōne plena. Et hec fugienda. q2 ibi ē mā
ſio deformis. Iſa. xxxv. Poſuiſti ciuitatem
in tumultū. Ibi concio horribil' ſeu ſocie/
tas. Apoc. xviij. Facta eſt habitatio demo
niorꝫ ⁊ cuſtodia ſpirituū imūdorꝫ. Ibi ꝺfe/
fecitꝰ om̄is gaudij. Iſaie. xiiij. Vlula porta
clama ciuitas. Iſa. j. Terra vr̄a deſerta. ci/
uitates vr̄e ſuccēſe. Tertia ciuitas ē media
in q̄ habitant boni ⁊ mali. ſcꝫ mundꝰ. De q̄
Hebre. xiij. Nō habemꝰ hic manentē ciuita
tē ſꝫ futurā inq̄rimꝰ. Eſt tū nihilominꝰ ciui
tas dicta. q2 in ea negociandū eſt ſicut in ciui
tate prudenter inſtāter ⁊ innocenter. Et hoc
q2 hic habet' facultas merendi ex diuina lar
gitate. Iuxta illud Ps. Benedictꝰ dn̄s q̄m
mirificauit miſc̄diā ſuā nobiſcū in ciuita/
te munita. Iſta em̄ eſt ciuitas in q̄ potes
ſaluare aiā3. Gen. xix. Sed q2 ē lubricitas
vie ideo prudēter eſt ambulandū i ea. Ecci
ix. Noli circumſpicere in vicis ciuitatis. nec
oberraueris in plateis illiꝰ. Eſt aūt differē/
tia inē iſtas ciuitates. In ꝑma em̄ nulli ſūt
infirmi. q2 ibi eſt tota ꝯſolatio ꝑfecta. ⁊ iđo
ibi nō eſt vllus dolor. Apoc. xxj. Vn̄ ꝺ eis
pt dici illud. Ps. Et nō erat in tribubꝫ eo/
rū infirmꝰ. In ſcđa oēs ſūt mortui. q̄a dr̄
in ps. Sic oues i inferno poſiti ſūt. mors
depaſcet eos. In tertia ciuitate ſcꝫ mundi.
multi ſunt infirmi. Ps. Multiplicate ſunt
infirmitates eorꝫ. Sꝫ vnde multiplicate
ſunt infirmitates iſte ⁊ ꝯtinue multiplicāt'
certe ex nimia pinguedie diuitiarꝫ ⁊ delicia

rū. Vnde ꝯquerit' dn̄s Deutro. xxxij. In/
craſſatꝰ eſt dilectꝰ ⁊ recalcitrauit. incraſſatꝰ
impinguatꝰ dilatatꝰ. Incraſſatus diuitijs
impinguatꝰ delicijs. dilatatꝰ honoribꝫ. De
reliq̄t deū factorē ſuū. Dicūt naturales ꝙ
ex nimia pinguedine multe infirmitates ꝓ
ueniunt corꝑales. Sic ē de mūdo iſto q̄ ē
ciuitas Capharnaū abūdans pinguedie
deliciarꝫ ⁊ voluptatū. ex q̄bꝫ mlte ꝓueniūt
infirmitates. Ex nimia nāq3 pinguedie ce
citas generat'. maxie qn̄ ē in capite vl' circa
oculos vt dicit Innocentius quartꝰ ſup
ps. xxj. Sic diuitie. que ſunt quedam pin
guedo q̄ generat' in ꝑlatis et dn̄is magnis
qui ſunt capita vel oculi ſubditorꝫ. cecant.
Job. xv. Operuit faciem eius craſſitudo.
Facit etiā pinguedo hoīe3 ponderoſū. ſic
diuitie vel delicie. Luce. xviij. Quā3 diffici
le q̄ pecunias habēt intrabūt in regnū ce/
lorꝫ. Et ita delicie faciūt hominē cecū in ra
tione vt nō intelligat vt bene agat. Sicut
ꝯquerit' ps. Noluit inq̄t intelligere vt bene
ageret. Et accidioſum in volūtate vt non
poſſit moueri ad bonum. ymo dicūt bono
malū. Iſa. v. Ve q̄ dicitis bono malum et
malo bonū. Sic pinguis dicit dulci ama
rū. Prouer. xxvij. Aīa ſaturata calcabit fa/
uum. Iſta etiā pinguedo ꝯſolatiōis terre/
ne q̄dāmodo inducit freneſim anime. ita
ꝙ aīa fit vaga ⁊ inſtabilis huc illucq3 diua
gando. Vnde Hieremie. xxxj. ꝯquerit' do/
minꝰ dicēs. Vſq3 q̄ delicijs diſſolueris filia
vaga. Nec ſolū iſta pinguedo deliciarꝫ facit
vagū ſꝫ etiā rebellē deo. ſicut caſtorꝫ abūdans
rebellat dn̄o ⁊ equꝰ impinguatꝰ recalcitrat.
Sic ſeruꝰ delicate nutritus. Prouer. xxix.
Qui delicate nutrit ſeruū ſentiet eū poſtea
ꝯtumacē. Nec ſolū delicie ſūt occaſio infir
mitatū ꝑdictarꝫ. ſꝫ etiā ſunt occaſio mortis.
Sicut dr̄ hic de iſto infirmo q̄ febribꝫ correp/
tus approꝑinq̄uerat ad portas mortis. q2 i/
cipiebat mori. Ecce q̄nta mala ꝓueniūt in
iſto mūdo. q̄i in q̄dā ciuitate Capharnaū.
q̄ dr̄ villa pinguedis ſeu ꝯſolatiōis et vo/
luptate deliciarꝫ. ¶ Sed diceret q̄s. Dn̄e
ex q̄ tāta eſt in mundo ſpecioſitas ⁊ multi/
plicitas a deo creata ad vſum hoīs. quare
in ea dicitis eſſe pctm̄. Ad quod reſpōdeo
ſm̄ Robertum holgoth ſuper lib. Sap. j.
Q2 non eſt imputandū bonitati creatura/
rum ſi hoīes in amore deliciarꝫ contra ho/
norē dei figunt'. ſꝫ tantūmodo ꝑuerſitati

hominū q̄ male vtunt̄ creatꝭ. Vn̄ Aug⁹. in li. de ṽa religiōe. c. xxviij. dicit. Nec aq̄ ma/ lū eſt ꝙ hō ſubmergit̄. ſꝫ malū eſt volunta ria ꝑcipitatio ⁊ ſuffocatio in aq̄. Patet ḡ ꝙ oīs creatā dei bona ē homini. dūmō vtat̄ ea debite. Sicut idē cibꝰ in eadē mēſa vni ꝓdeſt q̄ ipm debite ⁊ cōpetenter ſumit. ⁊ al/ teri nocet q̄ ipm īmoderate ſumit. Inde eſt ꝙ paupes q̄ modicā habēt ſubaꝫ min⁹ con tra deū peccāt petis ſupdictis. qꝛ cōpeten/ ter vtunt̄ creaturꝭ. ⁊ iδo min⁹ infirmant̄ in firmitate aīe. q̄ eſt pctm̄ Diuites ṽo īmode rate vtunt̄ creaturis. vt qꝛ ſic̄ bruta bibūt q̄ntū volūt q̄ties volūt. q̄n volūt. ⁊ q̄lr volūt Silr comedunt. ſilr dormiūt. ideo ſepius infirmant̄ multis infirmitatibꝫ aīe. Sic iſte filius reguli q̄ ꝓpter abundantiā bono rū fuit infirmat⁹. Sꝫ nos nō ſic ſed poti⁹ vtamur h̄ mūdo q̄i nō vtentes. vt dic̄ apl̄s vt ſic tandē vitam eternā ꝯſequamur et in/ firmitatē euadam⁹ aīe ſempiternā. Amen.

Dñica viceſima ꝑma poſt trinitatis. II

Sermo. CXXV

OCcurrerūt ei ſer- ui nūciātes qꝛ filius tuus viuit. Ioh. iiij. Inter cetera diuīe po/ tētie opa illud maxīe videt̄ eſſe ꝑcipuū ⁊ in ſigne ꝙ ad eius nutū oīa ſine quaꝗ mo ra aut negligentia obediūt ⁊ obſequūtur. Nam ⁊ ſi mirabilis potētia eſt ꝙ tā magna creauit ex nihilo. mirabilioꝛ tn̄ ꝙ tā ſubito Neqꝫ em̄ artificem cōmēdam⁹ ꝙ ſcit ſed ꝙ ſubito et expedite ſcit. Mirabilia ſunt oīa q̄ creata ſunt vt durent ſine tpe ⁊ ſine fine. ſed multo mirabilioꝛa ſunt ꝙ ꝓducta non ſunt ex tpe. Nam ſtatim vt dixit de⁹. oīa facta ſunt. mādauit et creata ſunt vniuerſa Nec em̄ tractu tpis creata ſunt vt eſſent. ſꝫ mox vt iuſſa ſunt fieri illico in eſſe ꝓdierūt Vn̄ Baruch. iij. Stelle vocate ſunt ⁊ dixe rūt. aſſum⁹. Et qꝛ h̄ opus eſt ſolius dei. in cuius ditione oīa ſunt poſita. ita vt non ſit qui poſſit reſiſtere ſue voluntati. vt dici tur Iudith. xiij. Ideo ſaluatoꝛ volens ī ſe diuinā naturā et equalitateꝫ potentie pr̄is perfecte oſtendere in ſignis et miraculis ſubito languoꝛes curabat. moꝛbos ſana/ bat. moꝛtuos ſuſcitabat. ita ꝙ ſolo impe/ rio eius omnes curabant̄. Sicut Centu/ rio confeſſus eſt dicens. Tm̄ dic verbo et ſanabit̄ puer me⁹. Iſtud apparuit bene in iſto filio reguli quē domin⁹ in momento ⁊ ſubito ⁊ quod mirabilioꝛis potētie eſt ab/ ſens abſentem coꝛpaliter ⁊ ꝑfecte ſanauit. Vn̄ mox vt patri eius dixit. Vade fili⁹ tu/ us viuit. ſtatim pater reuerſus eſt ad vidē dū filij ſanitatē. q̄ cum eſſet in via ſerui ei⁹ occurrerūt nūciantes quia filius eius vi/ ueret. Et pater queſita hoꝛa qua cōualuiſ ſet. cognouit quia illa hoꝛa erat qua dixit ei ih̄us. Vade filius tuus viuit. Nulla em̄ hoꝛa inter xp̄i facere ⁊ dicere. Ne igitur la tuiſſet pr̄em curatio filij. et ne diuine potē/ tie operatio ſubito celaretur. occurrerunt ei ſerui dicentes. quia filius tuus viuit. vt dicūt verba thematis. In quibꝫ verb̄ tria conſiderare debem⁹ ſm̄ triplices ꝑſonas ī eis deſcriptas. Nam tangunt̄ ꝑſone ſeruo rū. cum dr̄. Occurrerunt ſerui. In q̄ nota tur coꝝ ſtudioſa fidelitas. Scd̄o tangitur ꝑſona dn̄i. cum dicit̄. ei. ſcꝫ regulo. qui fuit coꝝ dn̄s. In quo notatur venerabil' dig/ nitas. Tertio tangitur ꝑſona filij. cum dr̄. filius tuus viuit. In quo notatur amoꝛo/ ſa charitas. Sic ergo ſerui inſtruūt ſeruo rum conditionē ſubiectionis. dominus in ſtruit dominoꝛū poteſtatem prelationis. ⁊ filius inſtruit filialem charitateꝫ paterne dilectionis. Et iſti tres ſtatus hic infoꝛmā tur per ſingula.

A

DIxi primo ꝙ in verbis pre/ miſſis tangūtur ꝑſone ſeruoꝝ. cū dr̄. Occurrerūt ſerui. In q̄ notat̄ ſtudioſa fidelitas coꝝ. ꝑ quā īſtruūt oīm ſeruoꝝ ꝯditōꝫ ſubiectiōis. Certe mag̃ ⁊ ſollicita fidelitas iſtoꝝ ſuoꝝ. q̄ ſic̄ ꝯtriſta ti fuerūt cū dn̄o d̄ infirmitate filij ſui. ita cō gaudere ſtudebāt de vita ſua. Vn̄ ne dn̄s in triſticia vlteri⁹ maneat ne de vita deſpe/ ret ſꝫ poti⁹ alacritatē reſumat nūciauerūt oc currētes ei de lōginq̄. qꝛ fili⁹ tu⁹ viuit. O fi/ deles ſerui q̄ ⁊ aduerſitati cōpatimi ⁊ ꝓſpe ritati ꝯgaudetꝭ. O ſolliciti ſerui q̄ tā de lō/ ginq̄ occurriſtꝭ. nec expectare aduentū ſeu reditū dn̄i vr̄i potuiſtꝭ. nec potētiā dei cela re voluiſtꝭ. ſciētes qꝛ opa dei reuelare ⁊ cō fiteri honoꝛificū ē. vt dr̄ Thob. xij. Circa q̄d ſciendū d̄ tribꝫ. Pꝛio vn̄ ꝓceſſit ſeruit⁹. ſcd̄o q̄ño ſu⁹ dꝫ eē fidel' dn̄o ſuo. t̄cio q̄ño punit̄ infidelis. De ꝑmo dicit Auguſtin⁹ li. xix. de ciuitate dei. ca. xv. Prima cauſa

ſeruitutẜ pctm̄ ē. Vn̄ nūq̄ꝫ ī ſcptur̄ legim⁹
ſeruū an̄q̄ꝫ Cham fili⁹ Noe irriſiſſet prēm
q̄ ꝓ eo ꝙ prēꝫ irriſit maledictōꝫ cū ſua po/
ſteritate accepit. Et ꝓpt̄ h̄ dic̄ Ambro. ꝙ nō
eſſꝫ hodie ſeruit⁹ ſi ebrietas Noe nō fuiſſet
Et q̄ pꝫ ꝙ ſeruit⁹ nō ꝓuenit ex natā ſed ex
culpa. vt di. Gre. ī paſtorali. Et q̄ vlteri⁹ pꝫ
ꝙ ī ſtatu innocētie nō fuiſſꝫ ſuit⁹ q2 nō fuiſ
ſet pctm̄. In ſignū cui⁹ antiq̄ prēs ī lege na
ture poti⁹ dicti ſūt paſtores pecoꝝ q̄ꝫ reges
hoim̄. vt hēt̄ Gen̄. xlvij. Et pꝫ iam ꝙ ordo
pctōꝝ ymo deordinatio exigit vt alij alijs
ſubiciāt̄. Et ex h̄ infero ꝙ ſ̄m legē diuinā ⁊
hūanā debēt hoīes obedire hoībꝫ. iuxta il
lud Ephes̄. vj. Serui obedite dn̄is ſicut
xp̄o. Et q̄ ad h̄ dicit Gre. ī regiſtro. c. xvj. ꝙ
ex q̄ ꝓpter culpaꝫ hoīs eq̄litas oīm ſtare nō
p̄t. vt ſcꝫ vn⁹ ſit eq̄lis alteri. diuino iudicio
factū eſt vt vn⁹ regat̄ ab altero. Sūt āt di/
uerſe ꝯditōes ſeruoꝝ. Nam q̄dā ſtatim vt
naſcunt̄ ſerui efficiūt̄. vt q̄ de ancilla naſcū
tur. Quidā fiūt ſerui iure gentiū. vt q̄ capi/
untur in bello iuſto. Quidā iure ciuili. vt q̄
exiſtens maioꝛ viginti annis ꝑmiſit ſe ve/
nūdari ad p̄ciū ꝑticipandū. Quidaꝫ āt iu/
re canonico fiūt ſerui. vt illi q̄ violēter de/
floꝛāt ꝟginē. Nā ſ̄m Canones tales dant̄
tali ꝟgini in ſeruitutē. Sꝫ de his oībꝫ h̄
nō dr̄. q2 ſolū h̄ dr̄ de ſeruis volūtarie do/
minis eoꝝ ſubiectẜ. vt ab eis regātur. vt di
ctū eſt. De ſcdo quō ſeruus dꝫ eſſe fidelis
dn̄o dicit apl̄s ad Ephes̄. vj. cap. Serui
obedite dn̄is vr̄is carnalibꝫ cuꝫ timoꝛe et
tremoꝛe in ſimplicitate coꝛdis vr̄i ſic̄ xp̄o.
nō ad oculū ſeruiētes q̄ſi hoībꝫ placentes.
ſed vt ſerui xp̄i. faciētes volūtatē dei ex ani
mo cū bona volūtate ſeruiētes ſicut dn̄o ⁊
nō ſic̄ hoībꝫ. ſcientes q̄m̄ vnuſq̄ſqꝫ q̄dcūqꝫ
fecerit bonū h̄ recipiet a dn̄o ſiue ſeru⁹ ſiue
liber. Ubi dicit Gorra ꝙ ſerui debent hr̄e
q̄druplicē ꝯditōem. Primo vt ſeruiāt oīm
bus generalr̄ non ſolū ſpūalibꝫ bonis ſed
etiā carnalibꝫ malis. j. Petri. ij. Eſtote ſub
iecti dn̄is. nō tm̄ bonis ſed etiam diſcolis
Scdo vt ſeruiāt reuerēter. ſcilꝫ cū timoꝛe
mētẜ ⁊ cū tremoꝛe coꝛpis. q̄d ē ꝓpriū ſeruo/
rū. Tertio ſimpl̄r. Vn̄ dicit. In ſimplicita
te ſcꝫ intentōis. vt ſic̄ exteri⁹ oſtendūt ſic in
volūtate habeāt. Quarto fidel̄r. Vn̄ dicit
Coꝛdis vr̄i ſic̄ xp̄o. ſcꝫ cū timoꝛe ⁊ cum tre
moꝛe. Ps̄. Seruite dn̄o in timoꝛe ⁊c̄. Et h̄
latius declarās dicit. nō ad oculū. i. nō ad

cōplacentiā hoīm tāq̄ꝫ ad finēꝫ nō merito/
riū ſꝫ poti⁹ ad cōplacētiā diuinā. j. Reg. xvj
Nō videt q̄ foris ſūt de⁹ āt intuet̄ coꝛ. Et
q̄ ad h̄ ſubdit. vt ſerui xp̄i. Ecce finis meri
toꝛi⁹. Nō expōit Goꝛra. i. q̄i iubēte xp̄o. nō
ipis ſꝫ xp̄o ſeruiētes. cui ſ. ſeruit̄ ad ꝟitatē.
nō ad ſimulatōꝫ ad Gal̄. j. Si adhuc hoī/
bus placerē ſeru⁹ xp̄i nō eſſem. Hoībꝫ eni
dēm⁹ placere ad rōeꝫ nō ad volūtatē. Ean
dē ſniaꝫ ꝓſeq̄t̄ idē apl̄s ad Col̄. iij. di. Ser
ui obedite ꝑ oīa dn̄is vr̄is carnalibꝫ nō ad
oculū ſeruiētes. ſꝫ ī ſimplicitate coꝛdis ti/
mētes dn̄m. q̄dcūqꝫ faciẜ ex anio opamini
ſic̄ dn̄o ⁊ nō hoībꝫ. Et ſeq̄t̄ retributio. ſciē/
tes ꝙ a dn̄o recipietẜ retributōꝫ hēditatis.
Ex his pꝫ ꝙ ꝯditio ſeruil̄ placꝫ do ī eccl̄a
ſua. ex q̄ eā tm̄ cōmēdat ⁊ remunerare pro/
mittit. Et q̄ iā ſeq̄t̄ ꝙ illi male murmurant
dicētes. Utinā me mr̄ poti⁹ aboꝛtiuiſſꝫ in
vtero q̄ꝫ genuiſſꝫ ſeruū in mūdo. Hoc eni
eſt murmurare ꝯ̄ diuinā ꝓuidētiā ⁊ iuſti/
ciā. Vn̄ apl̄s dic̄. j. Coꝛ. vij. Seru⁹ vocat⁹
es nō ſit tibi cure. Et ſeq̄t̄. Qui ei ī dn̄o vo
cat⁹ eſt ſeruus libertus eſt domini. ¶ B
¶ Fidelitas āt ſeruoꝝ erga dn̄os dꝫ eſſe ī
pluribꝫ. ſic̄ hēt̄. xxij. q. v. De foꝛma. Et pl̄a
notauit Hoſtien̄. in ſumma ſua de feudis
ꝟſus. In columē facile tutūqꝫ poſſibile ho
neſtū. Utile ꝯſiliū fidus dabis auxiliūqꝫ.
Qui ſic exponūt̄. Primo incolume. i. ſeru⁹
dꝫ eē fidel̄ dn̄o ne ſit in damnū dn̄i ſui. ſed
oīe venenū oēꝫ infirmitatē ⁊ moꝛtē ⁊ oēꝫ
coꝛpis leſionē ꝓ poſſe ſuo vitabit. Scdo fa
cile. ne ſcꝫ id q̄d dn̄s facile intendit ⁊ facilit̄
facere p̄t reddat ei difficile. Sic̄ mlt̄i faci/
unt latēter ipedimēta ꝓcurādo. Tertio ne
ſit dn̄o ſuo in damnū de ſecreto ſuo reue/
lādo alicui. q̄ poſſꝫ obeſſe munitōibꝫ ſuis.
ꝑ q̄s p̄t ipe eē tut⁹ ipas ꝓdēdo alteri ſꝫ pro
poſſe ſuo ſubueniat ⁊ defēdat. Quarto ne il/
lud q̄d dn̄o ē poſſibile facere reddat īpoſſi
bile. Quīto ne ſit ei ī dānū ī ſua iuſticia vel
ī alijs cauſ̄ q̄ ad honoꝛē ꝑtinēt. Sic̄ ī vxo/
re ⁊ filiabꝫ ſuis vl̄ ne aliq̄d faciat per q̄d fa/
ma dn̄i diminui poſſit. cōponat dicat vl̄ fa
ciat nec audiēdo vel diſſimulādo ꝯſentiat
Sexto ne ſit in damnū de ſuis rebus vel
poſſeſſionibꝫ. q̄n ymo ne in aliquo ipi⁹ vtili
tatem impediat ſed ipam fieri bona fide ꝓ
curet. Septimo ne det ꝯſiliūꝫ contra ipm̄
ſed quicq̄d pro ipſius bono ſciat conſulat
Maxime aūt in tribus fides ſerui ꝯſiſtit.

primo in ꝯſeruatōe vite dñi. Narrat Va/
lerius li.iij.c.viij. de fidelitate Pompeiõis
ꝯſciēs ꝙ dñs ſu⁹ qreret̃ ad mortez. ꝑmuta
ta veſte et anulo loco dñi occulte ſe poſuit
⁊ occidi ꝑmiſit. Idē narrat Seneca ð bñ/
ficijs li.iij.c.xiiij. de qdā q vidēs dñm debe
re capi ab hoſtib⁹ turpit̃. eū ꝑmo ſe poſtea
occidit dicens. Iā dñm liberaui. tps eſt vt
mihi ꝓuideā. Refert etiā Valeri⁹ lib.iij.ca.
viij. ꝙ cū qdā miles ceſaris Auguſti capt⁹
duceret̃ ad Anthoniū. Rñdit. Fac qd vis
nec ſalutꝭ bñficio nec mortꝭ ſupplicio abdu
ci poſſū vt ceſaris miles eſſe deſiſtā ⁊ tuus
eſſe incipiā. Cui Anthoni⁹ ꝓ tāta fide vitā
donauit. Et Seneca li.iij. de bñficijs. ca.
xiiij. narrat. quō duo ſui capta vrbe ab ho
ſtib⁹ fugiert̃ ad hoſtē. ⁊ hoſte cū exercitu in
trante vrbē illi ſerui ꝑſcij cucurrert̃ ad do/
mū dñe ſue ⁊ eā abduxert̃. Querētib⁹ aūt q
nam eſſet. dixerūt ꝙ crudeliſſimā feminaz
duxerāt vt torqueret̃. ⁊ ita eā liberauerunt
Quo compto. ille hoſtis ābos liberos mi/
ſit. Scḋo fideles debēt eſſe ſerui in rerum
diſpenſatōe. Nam peiores ſunt alijs furi/
bus domeſtici fures. qꝛ non cauent̃. ⁊ ſunt
culpabiliores. qꝛ ingrti dñis a qb⁹ ſuſtentā
tur damna inferre ꝑſumūt. Iō inde ſcelus
valde in euangelio exꝑmit̃. eo ꝙ ſubtrahe
bat pecūiā xpi q paupib⁹ debebat̃. Nec cul
pat̃ qꝛ male acqſitā pecuniā ſeruaſſet. ſꝫ qꝛ
male diſpēſaſſꝫ. Iō xpus cōmendās ſeruū
fidelē dicit Math.xxv. Euge ſerue bone ⁊
fidel'. Vñ Ambro. in omel'. de villico iniqta
tis dicit. Lu.xvj. ꝙ villic⁹ non laudat̃ eo ꝙ
bona dñi ſui diſſipaſſet vl' ſubtraxiſſꝫ dño
ſuo. ſꝫ qꝛ ſibi ꝓuidit. nō tñ vult de⁹ ꝙ in ali/
q dñis nr̃is damnū inferā⁹. Hec ille. Ter/
tio nō ſolū debēt eſſe ſerui fideles ⁊ ſollici
ti de bonis fortune ⁊ nat̃e dñoꝝ ſuoꝝ. ſed
etiā de titulis fame ipoꝝ. vt pott⁹ dñoꝝ q̃
ꝓpriā laudē ⁊ glā acquirāt. Tal' fuit Ioab
q noluit cape vrbē ne victoria nomini ſuo
aſcriberet̃. ſꝫ pott⁹ dño ſuo Dauid. vt hēt̃
ij.Re.xij. ¶ Sed q eſt pena ſuoꝝ infideliū
Rñdeo ꝙ in his q ſunt minora eſt pena tē
poralis. vt caſtigatio corꝑalis. qa dr̃ Ecci
xxxiij. Seruo maliuolo tortura et compe/
des In his autem que ſunt grauiora. vt q
tangunt honorem dñi vel vitam in quib⁹
incurrit̃ crimen leſe maieſtatis. eſt mors
corporalis. Unde narrat Ualerius libro
tercio. cap.iij. Quidam ſeruus barbar⁹
quendā ſeruū aſtribalem ꝓ eo ꝙ dominū
ſuū occidiſſet ſubito aggreſſus interemit.
Maxime aūt ſerui debēt fugere detractio
nes dominoꝝ ſuorū. et vbi audierint eas
debēt ꝯdicere. qꝛ grauiter vlciſcit̃ ds tales
detractōes maixe in ſeruis. Vñ Eccs.x. dr̃
In cogitatione tua ne detrahas regi et in
ſecreto cubilis tui ne maledixerꝭ diuiti. Et
ſequitur. Quia aues celi. id eſt. angeli bo/
ni portabunt vocem tuā id eſt. talem male
dictionē. Et eſt contra illos q facta domio
rum ſuoꝝ diiudicant aut coram alijs con/
fundūt. Et tales ſunt peſſimi ſerui et dya/
bolici canes mordentes in ſecreto domi/
nos ſuos. Et tm̄ de primo.

¶ Dixi ſecundo ꝙ in verbis ꝑmiſſis tan
gitur ꝑſona dñi. cum dr̃. Ei. ſcꝫ regulo. In
quo notat̃ venerabilis dignitas. ꝑ quā in/
ſtruit omniū dominoꝝ poteſtatē platōnis
Iſte eñi regulus fuit in dignitate cōſtitu/
tus. et a ſeruis ſuis multū honoratus. i. co
ꝙ exierūt ei obuiam a xpo reuertenti. erga
qs ipe habuit ſe multū fauorabiliter. iter/
rogando eos de vita filij. colloquēdo cum
eis de circumſtantijs ſanitatis eiuſdem. et
quod oīm eſt potiſſimum. ita eos dilexit ꝙ
ſecū oēs ad fidē ⁊ ſalutē ꝯuertit. vt dicit fi/
nis euāgelij. Credidit inqt ipe et domus
eius tota. i. ſubditi. Et h̄ eſt cōtra auſteros
dominos ⁊ dedignantes loq cū ſuis ſuis.
Cōtra quos dr̃ Ecci.xxxiij. Si eſt tibi ſer/
uus fidelis ſit tibi quaſi anima tua. et qua
ſi frēm ſic eum tracta. Et iſti ſunt mali dñi
et obliti ſue fragilitatis. putātes ꝙ coꝝ ſer
ui ſint quaſi canes reſpectu ipſorū. Circa
qd ſciendū ꝙ ad hoc vt domin⁹ ſeruū ſuū
bene tractet debet moueri ex trib⁹. Primo
ex ſimilitudine nature. qꝛ equaliter cuꝫ eo
genitus eſt. Iuxta illud Iob.xxxj. Nūqd
nō in vtero fecit me q et illum. ſcꝫ ſeruum.
Ubi dicit Gregorius.xxj.lib. Moralium
Potentib⁹ viris magna virtus eſt humili
tatis conſiderata equalitas conditionis.
Unde ſeruus poteſt dicere dño ſuo illud
Iob.xxxiij. Ecce me ſicut te fecit de⁹. et de
eodem quoqꝫ luto formatus ſum. Iſtđ bñ
ꝯſiderauit Salomon q de ſe ait Sap.vij
Et ego inqt natus accepi cōmunem aerē
et ſimiliter cecidi in terrā facta. et primam
vocem ſimilem omnibus emiſi plorans.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Et ſeqꝫ. Neo em̄ ex regibꝰ aliđ hꝫ pncipiū.
Un⁹ ē introitꝰ ad vitā oibꝰ. ⁊ ſiliis exitꝰ. Un̄
Seneca epl'a. xlvij. Cū ſeruis viuere fami
liariter decet prudentiā tuā. Serui ſunt
ymo hoīes. ſui ſunt ymo hūiles aīci. Et p⁹
inf'ra. Sic cū īferiori viuas queadmoduꝫ
ſupiorē tecū velis viuere. Et Catho dicit.
Qui lꝫ ſit seru⁹ hoīeꝫ tn̄ eē memēto Et hoc
maxīe dꝫ mouere dn̄os ad hūilitateꝫ erga
ſuos ſeruos. Scđo ad h̄ dꝫ moueri dn̄s
vt affabilit' tractet ſeruū ſuū. rcogitādo q͛
aliqñ dn̄s fuit etiā alteri⁹ ſeru⁹ vel nunc eſt
Sic miles ē pncipis. ⁊ pnceps reg̃. rex aūt
ſeru⁹ imꝑatoꝝ. Et tn̄ d iſto ſtatu dn̄atōnis
mlt'i ceciderūt ad ſeruitutē vilissimā. q̄d cidē
ɔtīgere pt. Un̄ Seneca epl'a. xlvij. dic̄ Ne
ſcis q̄ etate Hecuba illa regia Troye fui
re cepit. q̄ Cresus rex. q̄ darij mr̄. q̄ Plato.
q̄ dyogenes. q̄ſi dicat. Oēs iſti p⁹ dn̄atiōes
coꝝ venerūt ad ſenectutē ī ſeruiciū. Propter
q̄đ ſubdit ibidē. Uiue cū ſuo clemēt' viue
cōiter. ⁊ eū ī ɔſiliū ⁊ ī ɔuictū admitte Hec
ille. Tertio dꝫ ad h̄ moueri dn̄s. recogitā/
do q͛ ⁊ ſi ſeru⁹ ē ɔditōe. liber tn̄ ſpūali lib/
tate. ſ. mēt'. cū ē abſqꝫ pctō. Un̄ Seneca di
cit. Seru⁹ ē. ſꝫ fortaſſe liber aīo. ſeru⁹ eſt. h̄
em̄ illi nō nocebit. Oſtēde q̄s nō ſit. ali⁹ li/
bidini ſeruit. ali⁹ auaricie. ali⁹ ambitōi. oēs
ſeruiūt timori. Nulla ſeruit⁹ turpior q̄ͥ vo
lūtaria. Hec ille. Maxīe aūt dꝫ recogitare
dn̄s q͛ ſuis ſuis īperat forte ī dānū ſuū ꝑ/
petuū. Nā ſic̄ dꝫ Eccs. viij. qđ expōit Jero.
Est hō q̄ dn̄at' hoī affligēdo ⁊ ɔtēnendo eū
dn̄at' ei in malū ſuū. Sꝫ ipi⁹ mali exēplum
Saul dn̄at⁹ ē aliis q̄ fuit rex. ⁊ h̄ in malum
ſuū. q͛ nō bn̄ rexit. Et Pilat⁹ accepit ptātē
ſup xp̄m. vt dꝫ Jo. xviij. tn̄ ī malū ſuū. Nō
eſt ē dn̄andū hoībꝰ ex ſupbia ⁊ ābitōe. ſed
hūilitate ⁊ necitate. Nā dicit Gre. ſup Job
xxix. li. moꝝ. in fine. Supbꝰ ad culpā apo/
ſtataſſe dꝫ q̄tiēs hoī peſſe dlectat'. Glo. etiā
q̄dā expōit h̄. Hō dn̄at' hoī in malū ſuum.
ſcꝫ ad maiorē occaſionē ꝑcipicij. vn̄ ɔtigit
q̄ ſubditi ſub eo ſaluāt' ⁊ ipe dānat'. Juxta
illđ Job. xxxvj. De⁹ nō ſaluat ipios. ⁊ iudi/
ciū paupibꝰ tribuit. Sup q̄ Gre. li. moral'
xxvj. circa mediūꝫ dicit. Mag eſt potentia
tpalis q̄ hꝫ apud deū meritū ſuū de admi/
niſtratione bona regiminis. exiſtentibꝰ tn̄
iuxta oppoſita aliqñ nocet. ſcꝫ ipa domina
tio. Uel poteſt ſic exponi. In malum ſuū.
id eſt. ꝓpter grauiorem temptatōeꝫ ab ho/
ſtibꝰ. Nam dicit Gre. ſ. moral'. Sepe ɔtin/
git vt hij q̄ regendo aliis p̄ſunt temptatio/
nū maiora certamina patiant'. Uel ſic. In
malum ſuū. i. ad maiorem accuſatiōem in
iudicio Sap. vj. Judiciū duriſſimum erit
his q̄ p̄ſūt. Unde Job. xxxiiij. Qui regna
re facit hominēꝫ ypocritā ꝓpter peccata po
puli. Dicit Gre. li. xxiiij. li. moral'. q̄ ad ma
lum ſuū. i. ad penā maiorem in futuro. At
tendat ē dn̄s q͛ nō ex natura ſed ex vicio
dominat' ſeruo Nam ſicut dicit Greg. xxj.
li. Moral'. Homo animalibꝰ irrōnalibus
natura platus eſt. nō homini. ſed ꝓpter vi/
cia homo homini p̄fertur. Et dicit' natura
quo ad ſtatum ſue pme conditionis. ſicut
creatus fuit. Et ideo antiqui homines et
patres. vt Abraham Jſaac et Jacob non
dixerunt ſe eſſe dominos hominū ſed pa/
ſtores ouiū. vt Gen̄. xlvij. Et vere multuꝫ
deberent fugere homines inſufficientes ⁊
minus ydonei tam honores ſpūales q̄ͥ ſe/
culares. ne penam eis accumularent vltra
alios in futuro. Quia dicit Chryſ. ſuper
Matheum. Omelia. iiij. in fine. Honoris
magnitudo his qui nō viuunt ſm honorē
additamentū eſt penaꝝ. Jdeo breuem re/
gulam apoſtolus p̄ſcribendo dominis er
ga ſeruos dicit ad Ephes. vj. ca. Uos do/
mini eadem facite ſeruis veſtris remitten/
tes illis minas. ſcientes q͛ et illoꝝ ⁊ veſter
domin⁹ eſt in celis. Ubi dicit Gorra. Ita
habete vos ſicut vultus ſummi domini ſe
habet ad vos. Job. xxxj. Si contēpſi ſub/
ire iudiciū cum ſeruo meo. quid faciā cum
ſurrexerit ad iudicandum deus. Quaſi di.
Conſideraui q̄ ideꝫ dn̄s iuſtus me ⁊ ipm
iudicabit. Notanter dicit Job. Si ɔtem/
pſi ſubire iudiciū. ad ſignificandū q̄ domi
nus non debet corrigere ſeruūꝫ ex ira ſed
et deliberatione et cum iudicio rationis.
Eccleſiaſtici. xxxiij. Si nō audierit te cur/
ua illum compedibus. Et ſequitur. Uerū
tamen ſine iudicio nichil facias graue. Et
tn̄ de ſecūdo.

## Dixi tertio

q̄ in v. p. deſcribit' pſona filij. cum dꝫ.
Filius eius. In q̄ notat' amoroſa caritas
ꝑ quā iſte filius inſtruit oēs filios ad filia/
lem caritatē paterne dilectōis. Inter alia
q̄ debent filij pentibꝰ eſt p̄cipuū dilectio af
fectuoſa. q̄ debēt diligere pentes ſuos. Un̄
certū eſt q̄ iſte fili⁹ reguli infirmus multū

fuit affect⁹ p̄ri multũq3 eũ dilexit. q2 ꝺ eius vita tñ ſollicit⁹ fuit vt xp̄m ad eũ deſcẽdere et ip̄m curare poſtularet. q̄d degeneri filio nõ feciſſet. Inſtruũtur ḡ filij vt exẽplo ei⁹ habeãt affectum dilectõis filial' erga ſuos parẽtes a q̄b⁹ multa bona ſuſcepert. Vñ nõ eſt dubiũ q̄n iſte fili⁹ poſt curatõem ſue infirmitatꝭ multũ dilexit p̄rẽm ꝑ bñficio ĩpetrate ſanitatꝭ. Sũt aũt octo q̄ debent filij ſuis pentib⁹. Primo amorẽ mẽtis. Vñ Canncoꝝ.ij. ꝺr. Ordinauit ĩ me caritatem dicit Ambro. Ordo caritatꝭ ẽ vt ꝑus diligam⁹ parentes. deinceps filios. Scd̃o debẽt honorẽ ĩ factꝭ Malach.j. Filius honorat p̄rẽ ⁊ ſeru⁹ dñm. Tertio debẽt ſeruitutẽ ĩ obſequijs Ecc̃i.iij. Qui timet dñm honorabit parẽtes. ⁊ q̄i dñis ſeruiet his qui eũ genuerẽ. Quarto ſuſtentatõe3 ĩ neceſſarijs Ecc̃i.iij. Elemoſyna p̄ris nõ erit in obliuione. Et ſup illud Exodi.xx. Honora p̄rẽm tuũ ⁊ mr̃ẽm tuã vt ſis lõgeu⁹ ſup terrã. Dicit glo. Honorare parẽtes ẽ reuerẽtiã exhibere ⁊ neceſſaria miſtrare. Quinto reuerentiã in ꝟbis Hebre.xij. Prẽs q̄de3 carnis nr̃e habuim⁹ eruditores ⁊ reuerebamur eos. Exponit Hoꝛra. i. timebamus ⁊ honorabam⁹ eos. Quia ſm̃ glo. Reuereri eſt cũ timore honorẽ impẽdere Exodi.xx. Honora p̄rẽm. Sexto obedientiã ĩ honeſtis Deutro.xxj. Si genuerit hõ filiũ contumacẽ ⁊ ꝓteruũ q̄ nõ audierit p̄rẽ3 et contempſerit obedire ⁊c̃. Vñ ad Ephes. ſexto Filij obedite parẽtib⁹ vr̃is in dño Et ſubdit rõne3. Hoc eñ iuſtũ eſt. Septimo veniã in offenſis Ecc̃i.iij. Si defecerit pater ſenſu veniam da illi. Hoc eſt contra illos q̄ parentes ſenio cõfectos ſubſannãt ⁊ derident. et eis illudũt nõ vt filij ſ3 preuigni maledicti. ſic̃ Cham filio Noe. q̄ patrem ſuũ vino ebriũ et denudatũ irriſit. ꝓpt' q̄d maledictõ3 ꝑpetuã incurrit. Octauo tolle rantiã in aduerſis Ecc̃i.iij. Fili ſuſcipe ſenectã p̄ris tui. ⁊ ne ꝯtriſtes illũ ĩ vita illius Hoc eſt ꝯ illos q̄ ĩ ſenectute relinquũt parẽtes ⁊ ꝑmittũt eos mẽdicare. ⁊ ſoli lautiſant in bonis paternis cũ vxorib⁹ ſuis Cõtra q̄s ꝺr Ecc̃i.iij. Quã3 male fame eſt qui relinq̄t p̄rẽm et eſt maledict⁹ a deo. Econtra ꝟo parentes debent filijs tria. Primo ꝓuiſionẽ neceſſarioꝝ. Col.iij. Patres nolite ad iracundiam ꝓuocare filios veſtros vt nõ puſillo animo fiãt. Ad Ephes.vj.ꝺr. Patres nolite ad iracũdiã ꝓuocare filios veſtros ſed educate illos. Hoꝛra. prouidẽdo eis neceſſaria Scd̃o debent filijs parẽtes moꝝ eruditionẽ in ꝟbis. Prouerb.iiij. Diſciplinã p̄ris audite filij. Tertio correctionẽ ſeu caſtigationẽ in ꝟberib⁹ Ecc̃i.xxx. Qui diligit filiũ aſſiduat illi flagella. Vñ ap̄l'us ad Ephes.vj. cap. dicit. Educate illos in diſciplina. Hoꝛra. verboꝝ. et correctione ꝟbeꝝ. Et h̄ in correctiõe nõ ſimplici ſed domini. i. hoc facite ꝓpter deũ. Ita exponit Hoꝛra. vt tandem poſſim⁹ cũ eo regnare in gloria eterna. Amen.

## Dñica viceſima ſcd̃a poſt trinitatis. I

### Sermo. CXXVI

REdde quod debes. Mathei.xviij. Sicut dicit Auguſtin⁹ in libro Enchiridion cap.lxviij. Non ſolũ ille miſericors ꝺr qui dat eſurienti cibũ. ſitienti potũ. nudo veſtimẽtũ. ꝑegrinãti hoſpiciũ. fugiẽti latibulũ. egro vel incluſo viſitatõ3. captiuo redẽptionẽ. debili ſubuẽtionẽ. ceco deductõ3. triſti ꝯſolatõ3. infirmo medelã. errãti viã. delirãti ꝯſiliũ. veꝝetiã q̄ dat veniã peccanti. elemoſynas dat. Hec ille. Ex q̄b⁹ ꝟbis p3 q̄ opus pietatꝭ ẽ dimittere offenſam ꝓxio. q2 nec leue opus pietatꝭ putandũ eſt iſtud. q2 dicit Aug⁹. vbi ſup. cap.lxix. Et licet multa ſint elemoſynaꝝ genera. tñ nihil ẽ mai⁹ ea q̄ ex corde dimittim⁹ q̄ in nos q̄ſq3 peccauit. Cui⁹ rõ eſt. q2 ſm̃ eũ ibidem. non eſt magnũ facere miſcd̃ia3 vel oſtẽdere illi beneficium qui tibi nihil mali fecit. ſed certe maximũ et magnificentiſſime bonitatis ẽ ſignum. ſi tuum quoq3 inimicum diligas. Hec ille. Ecce p3 q̄ inter oꝑa miſcd̃ie maximũ iudicat et reputat Aug⁹. dimiſſionẽ iniuriaꝝ proximis nos offendentib⁹. Hanc tamen miſericordiã male ponderauit iſte ſeruus q̄ ꝓximũ ſuum debitore3 inueniẽs ſuffocabat eum dicens. Redde quod debes. vt dicit preſens euangelium.

Simile eſt regnum celorũ homini regi q̄ voluit ponere rõe3 cũ ſuis ſuis. In q̄b⁹ ꝟbis hõ pctõr cõpellit̃ ad reſtitutõe3 debitoꝝ. cum ꝺr ei. Redde q̄d debes. Sed q̄a hõis ſtatus triplicẽ h3 ꝯſideratiõem. eo q̄ habet erga ſe ſuperiorem inferiorẽ ⁊ equalem. ideo in verbis nr̃i thematis tripliciter